

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izrabi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejetan za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 23 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvođi frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se bli govolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Naročna tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabilo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22.— | Četrta leta . . . K 5-50
Pol leta . . . „ 11.— | En mesec . . . „ 1-90
Za pošiljanje na dom se računa za vse leto K 2.—.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . K 25.— | Četrta leta . . . K 6-50
Pol leta . . . „ 13.— | En mesec . . . „ 2-30

Naročba se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Ad audiendum verbum?

Včeraj popoldne je ljubljanski škof g. Anton Bonaventura Jeglič odpotoval na Dunaj. Občno se govori, da je škof poklican »ad audiendum verbum« na Dunaj in sicer zaradi škandaloznega in blaznobesnega postopanja klerikalnih poslancev in kranjskem deželnem zboru.

Vlada je klerikalne poslance kaznovala s tem, da je zasedanje dež. zbora zaključila. Klerikalci so trdno pričakovali, da poskusi vlada klerikalcem v prid posredovati, toda to upanje je splavalo po vodi. Vlada sploh ni nič več posredovala, še poskusila ni tega, ampak je kar vsemu konec naredila. To je bilo jedino umestno in modro in najbolje bi bilo, da ostane pri tem, dokler se klerikalci ne spame-tujejo.

Brez dvoma je tudi potovanje ljubljanskega knezoškofa na Dunaj v zvezi z dogodkami v dež. zboru, in če je vlada poklicala škofa na odgovor zaradi

škandalov v dež. zboru, je prišla pravega moža, kajti škof je pravi glavar in zapovednik klerikalne stranke in ima v vseh zadevah te stranke končno in odločilno besedo.

Mi smo tudi trdno prepričani, da je škof natančno vedel, da pripravlja njegova stranka v deželnem zboru revolucijo — in nastop klerikalne stranke ni družega, kakor prava pravcata revolucija, zavarovana s plaščem poslanske imunitete — in da je bil s tem zadovoljen, da je dal tej revoluciji svoj blagoslov.

Kdo naj tudi verjame, čeprav »Slovenec« zatrjuje, da je duhovniška stranka storila tako važen sklep, ne da bi bil o tem kaj vedel škof. Kdo naj verjame, da imajo klerikalni poslanci škofa pač za dosti dobrega, da pri volitvah zanje agitira, v pastirskih listih, s pismi in osebno, o koraku velikanske važnosti, o koraku usode polnega pomena, pa bi se jim ne zdelo vredno, mu kaj povedati? Ne! Škof je natančno vedel, kaj pripravlja njegov dr. Šusteršič in škof je bil s tem tudi zadovoljen, ker proti njegovi volji bi se kaj takega nikdar ne zgodilo. Da je škof za vse vedel in vse odobral, kar se je zgodilo, to izpričuje tudi okolnost, da je previdno izostal od seje, na katero bi sicer gotovo prišel, saj vendar rad hodi v deželni zbor in zlasti k prvim sejam!

Z ozirom na to pa tudi ne verjamemo, da bi imel ljubljanski škof voljo, pripraviti svojo stranko do rezone in prouzročiti, da pripusti mirno in stvarno delo v deželnem zboru. Kako naj tudi verjamemo, ko se gospod knezoškof niti želji samega cesarja neče pokoriti, kakor se je jasno pokazalo v naslednjem slučaju:

Tekom lanskega leta je bil ljubljanski gospod knezoškof v avdijenci pri cesarju. Nj. Veličanstvo presvetli cesar je izre-

kel gospodu knezoškofu svojo nevoljo zaradi politične agitacije kranjskih duhovnikov in škofu očital, da so ti duhovniki „Hetzkapläne“.

A gospod ljubljanski knezoškof? Kdor misli, da je g. knezoškof upošteval na tak način mu izraženo cesarsko voljo, ta se krvavo moti. Gospod knezoškof ne samo da ni ničesar storil, da se duhovniška agitacija utesni vsaj v meje zakonitosti in dostojnosti, ampak je celo svojo duhovščino pozivljaj, naj vstraja na potu, na katerega je zašla, kakov vstraja tudi on.

Zgodilo se je to ne dolgo po ome-njeni avdijenci. **Gospod knezoškof je povodom birne nekje na Dolenskem pri pojedini povedal zbranim duhovnikom nekaj o tisti avdijenci, potem pa dvignil svojo čašo in pogumno zaklical: „Mi pa ostanemo, kakor smo b'li“.**

Komentarja temu dogodku pač ni treba. Ta dogodek kaže sam na sebi, da je g. knezoškof, če treba, pripravljen tudi na revolucijo proti cesarju. V očigled temu je pač naivno, ako kdo misli, da bi škof hotel pomirjevalno vplivati na klerikalno stranko. Moč ima, o tem še sence dvoma ni, a da nima volje, v to bi zastavili svojo glavo.

Sicer pa ne rečemo družega, kakor da naj g. knezoškof nikar ne pozabi, da vsaka revolucija rodi protirevolucijo in da že star pregovor uči, kdor se je veter, žanje vihar.

Cerkvena inkvizicija.

Klerikalci celega sveta se ničesar bolj ne sramujejo, kakor nekdanje inkvizicije. Krčevito si prizadevajo, da bi ta krvavi madež vsaj odvalili, ker ga ni mogoče izbrisati. Pa kaj, ko ima katoliška cerkev baš v svojih višjih služabnikih še

vedno može, katerim pleše pred očmi kot najlepši ideal ona krvava doba, ko ni bilo treba za pobijanje nevšečnih oseb niti cerkvene apologetike niti učenih razprav, temuč se je take protivnike kratkoma izročilo blaženim krvnikom.

Ker se dandanes cerkev vendarle malo sramuje tega madeža, skušajo cerkveni zagovorniki dokazati, da je cerkvena oblast pri državni oblasti celo prosila za milostno sodbo pri neverniku, ki ga je izročila državni oblasti. Kako je bilo v resnici s to milostno prošnjo, pove nam konzulator svete inkvizicije za Sicilijo, Antonius Diana. Le-ta je pisal:

»Ali morejo inkvizitorji postopati zoper posvetne sodnike, ako oni milo ravnaajo s krivoverniki ter jim ne naložijo smrtne kazni? Da, kajti posvetni sodniki so z ozirom na krivoverce samo izvršilci, in so dolžni, krivoverca takoj obsoditi v smrt. Z ozirom na izvršitev inkvizicijske obsodbe je posvetnim sodnikom odtegnjena vsaka samovoljnost. Temu ni na poti znana, prošnja, ki jo navadno inkvizitorji v naprej izrečejo, ko izročijo krivoverca posvetni oblasti, proseč namreč, naj bi se usmiljeno z njim ravnalo, zakaj ta prošnja je samo forma in družega nič.« (Resoluciones morales Lugd. 1667 V. 423)

Carena, zaupnik svetega Boromeja, pod papežem Urbanom VIII. fiskal rimske inkvizicije, pravi v svojem glavnem delu »Tractatus de officio sanctissimo, Lion-ska naklada 1659: »Nespokorjene krivoverce je izročiti posvetnemu sodišču, da se jih žive sežge itd.«

Tupatam se je drznila posvetna oblast, da ni hotela izvršiti sodbe inkvizicije, n. pr. mestno poglavarstvo v Bresciji. Inkvizitorji so se vsled tega pritožili pri papežu Inocencu VIII. (kaka blasfemija!), ki je izdal nato naslednji dekret: »Naročamo Vam (inkvizitorjem), zapovedati mestnemu poglavarstvu, da v teku

LISTEK.

Uspehi emancipacije ženstva.

Spisala B. Bučar.

II. Kulturna enakopravnost.

V republiki Švici, v Curihu so smele ženske že l. 1867. posecati vseučilišče, in sicer pod istimi pogoji kot možki. Vzgledu, ki ga je dalo mesto Curih, so sledile potem počasi druge švicarske univerze. A vkljub temu je v Švici malo domačih dijakinj; večinoma so tujke, med njimi tudi več Slovank, zlasti Rusinj. Tako je bilo l. 1897. v Švici 3331 slušateljev univerze, med njimi 397 žensk in izmed teh 343 tujk. Študiralo jih je največ medicino, nekaj manj filozofijo in najmanj jus. — V zadnjem semestru m. l. pa je bilo v Švici že 1083 dijakinj in od teh 570 Rusinj, 40 Nemk, 21 Bolgark, 22 Azijatic in 1 Avstralka. Druge so domačinke.

Nato so se začela počasi odpirati ženskam vrata srednje šole in vseučilišča tudi po drugih državah. Republičanska Švici je sledila zopet republika Francoska, in so se pojavile prve dijakinje v Parizu l. 1868. L. 1898. je bilo na Fran-

coskem že 871 visokošolk, med njimi 579 Francozinj in 292 tujk. — Sedaj pa deluje že samo v Parizu 58 zdravnic, ki imajo vse jako razširjeno prakso. Januvarja meseca preteklega leta je dobil Pariz prvi dve odvetnici, Rusinjo in Francozinjo.

Francoski sta se pridružili l. 1870. Švedska in Finska, kjer imajo ženske pristop na vse fakulte, samo na bogoslovsko ne. Potem Danska l. 1875., Italija l. 1876. L. 1900 je bilo na italijanskih vseučiliščih že 250 žensk; 1613 deklet je obiskovalo gimnazije in 3900 deklet realke in strokovne šole. Od tedaj pa so se seveda ta števila jako pomnožila. L. 1883. je bilo v Belgiji dovoljeno ženskam posecati visoke šole, l. 1884. na Norveškem. Tem zgledom je sledila Islandija l. 1886., Rumunija leta 1888. in Grška 1890. V Španiji, Portugalski in Holandiji pa sploh ni bil nikdar ženskam postavno prepovedan obisk vseučilišč.

Nemčija se je pokazala malodane najbolj konservativno. Še 17. marca letošnjega leta je povdarjal pruski naučni minister Städt v državnem zboru, da »vlada nikakor ne more podpirati žensk, ki hité za možkimi poklici, vlada ne more dati svoje roke v to, da bi se ustanovili ženski gimnaziji, in da bi ženske obiskovale moške višje zavode in vseučilišča ter tako

popolnoma preobrnilo sedanje razmere«. Naglašal je idealno stališče nemške žene, njen vzvišeni poklic itd. — In tako obiskujejo v Nemčiji ženske vseučilišča le izjemno kot gostinje ter samo tam, kjer jim to dovoljujejo učeči profesorji. Vkljub temu je bilo že preteklo leto v Berlinu vpisanih 366 žensk; 253 Nemk, 66 Rusinj, 31 Američank, 7 Angležinj, 2 Francozinj, 2 Rumunki, 2 Bolgarki in po ena Avstrijka, Švedinja in Švicarka. V Freiburgu študira na vseučilišču 10 žensk, v Halle 72 in v Baslu 5.

Prva ženska zdravnica v Evropi je bila Rusinja Nadina Souslova, ki je dobila l. 1867. v Curihu doktorski diplom.

L. 1872 so ustanovili v Peterburgu s privatnimi sredstvi medicinsko šolo za »učene babice«; in iz te se je počasi razvilo žensko vseučilišče. Ko je l. 1877., za časa rusko-turške vojne, primanjkovalo zdravnikov, je šlo vsled prošnje vlade 25 medicink V. letnika na bojišče, kjer so se pokazale kot nevstrašne, strokovno izobražene zdravnice, ki se niso zdale tudi najhujše epidemične bolezni. Tako so si pridobile medicinke v Rusiji simpatije. L. 1890. je poročal v Peterburgu na kongresu ruskih zdravnikov in zdravnic dr. Uvarov o delovanju zdravnic na deželi ter povdarjal, da so se pokazale zdrav-

nice povsod požrtvovalne, vestne in izvanredno porabne, in da ima kmetiško in sploh priprostejše ljudstvo — zlasti ženske, do njih celo večje zaupanje kot do njih možkih tovarišev. Poleg tega zdravnice tudi v nravnem oziru dobro vplivajo na ljudstvo, kajti odkar so začele izvajati svoj poklic, pojemajo prostytucija in ž njo tudi razne tajne bolezni.

V Rusiji so zdravnice navadno specialistke za ženske in otroške bolezni. Ženske, ki hočejo priti na vseučilišče, morajo imeti seveda zrelostno spričevalo. Ker je bilo pa v Rusiji že l. 96. 396 gimnazij in drugih ženskih srednjih šol, ni pridobitev tega spričevala zvezana ravno z mnogimi težkočami. Učni red 8 razrednega žen. gim. se precej zлага z učnim redom možkih gimnazij. Razlika je le ta, da so klasični jeziki zamenjani z modernimi. Na mnogih ženskih gimnazijih sicer v zadnjem času podučujejo tudi latinščino, a le kot neobvezni predmet, ki se začinja šele v pètem razredu. A to le z ozirom na one učenke, ki se hočejo posvetiti medicini, ker je treba delati pri vstopu v medicinski zavod izpit iz latinščine. Na vsakem ženskem gimnaziju je nastavljena tudi zdravnica, ki poučuje učenke v medicini in higijeni ter ima skrbeti tudi za njih zdravje. (Konec prih.)

šestih dnij, potem ko ste mu zapovedali, izvršijo Vašo sodbo nad krivoverci, in sicer ne da bi količkaj pogledali poprej v sodne akte. Ako bi tega povelja ne ubogali, zapadejo ekskomunikaciji. Dano v Rimu dne 30. septembra 1486 v 3. letu našega Pontifikata (pri Cymericus Pegna, direktorij, str. 609).«

Ko se je leta 1237 branilo mestno poglavarstvo v Toulousu sežgati šest krivovercev, ki jih jim je predala inkvizicija, so izrekli inkvizitorji s škofom nad njimi svečano ekskomunikacijo (Vaisette, Ed. Privat III. 410).

V juniju 1867 je proglasil papež Pij IX. španskega inkvizitorja Pedra Arbuesa de Epila svetnikom (4. maja 1484 do 15. septembra 1485).

Spomenica, ki izpričuje njegovo svetost, ima važni stavek: »Z umoritvijo nekaterih je napolnil mnoge s strahom.« Dasi se nikakor ne more izbrisati ta krvavi madež iz carkvene zgozgovine, zavračajo današnji cerkveni učeniški radi krivdo na takratne barbarske nazore sploh. A tega pa ne pomislijo, da učijo, da je sveta katoliška cerkev nespremenljiva z vsemi napravami, kakor jo je posadil sv. Peter na skalo. Toda smelo trdimo, da bi še danes gorele gro made — v prvi vrsti za liberalce — ako bi imela katoliška cerkev le še tisto moč, ki jo je imela v prejšnjih stoletjih.

O tem dokazuje tudi članek v listu »Analecta ecclesiastica, Revue-Romaine«, ki ga je urejeval hišni prelat sedaj vladajočega papeža Leona XIII, in kjer je čitati v februarovski številki 1895 zaključek pobožnega zdihljaja:

»O vi blagoslovljeni plameni grmade! Skozi(!) vas je bilo po uničenju nekaterih in povse popačenih ljudij tisoč in tisoč duš rešenih iz žrela zmote in večnega pogubljenja, skozi vas je tudi meščanska družba zavarošana proti neslogi in meščanski vojni, stoletja se ohranila srečna in nedotaknjena! O blagoslovljeni in spoštljivi spomin Tomaža Torquemada (ta prvi veliki inkvizitor je dal 2000 krivovercev sežgati), ki je spremeteno gorečnostjo in neomahljivo vztrajnostjo, dočim ni silil Judov in nevernikov h krstu, zdrževal krščene z blagodejnim strahom pod vplivom obeh sil, in na ta način svoji domovini prikrbel večje in plemenitejše blagostanje, kakor bi to dosegel s priklopljenjem zemeljskih kronovin.«

To je menda dovolj jasno!

V Ljubljani, 27. junija.

Odpoved trgovinskih pogodb.

Ogrski ministrski predsednik Széll je že odgovoril avstrijski vladi, in sicer v »Pester Lloyd«. Széll pravi, da ga z odpovedjo trgovinskih pogodb dunajska vlada ni presenetila, da se položaj ni izpremenil na korist Avstrije, da pa se je vprašanje glede nagodbe pospešilo. Széll pravi, da ni resnica, da bi Ogrska že leta onemogočala obnovitev nagodbe, nego sta se večina ogrskega parlamenta in ogrska vlada izjavila, da se carinska zveza ohrani pod tem pogojem, da interesi Ogrske ne bodo oškodovani. Minimum, kar zahteva vlada, pa je Banffy-Badenijev načrt glede nagodbe. Széll pravi, da se ne najde nobena ogrska vlada, ki bi sklenila z Avstro-Ogrsko tako zvezo, vsled katere bi bila trgovina z živino otežkočena ter pa riteta banke ovržena. Széll torej še ne odneha in hoče svojo taktiko zavlačevanja nadaljevati. Széll noče dati niti najmanjših koncesij, dasi je šla avstrijska vlada do skrajnosti, nego hoče rajši, da bo država 1903. l. brez nagodbe in brez carinskega tarifa. Bržčas računa Széll z negotovimi parlamentarnimi razmerami na Dunaju. Upa menda, da mu pride naš državni zbor s kako obstrukcijo na pomoč. Ali izrabljanje Ogrske ne ugaja nobeni avstrijski stranki več. Körber ima javno mnenje in legislativo za seboj. Ako bo Széll nadaljeval s svojo trmo, dobi Avstrija celo tak parlament, ki se potegne z vso odločnostjo za avstrijske interese, ki bo zahteval, naj se carinska pogodba z Ogrsko pretrga ter prisili Körberja in vse njegove naslednike, da bodo morali ostati neomajni. Antipatija proti Ogrski v Avstriji narašča,

in to je Körberju v podporo v boju Széllom.

Madjari in prestolonaslednik.

Madjarški listi niso prijazni avstro-ogrskemu prestolonasledniku, a trdijo, da temu niso krivi sami, nego le prestolonaslednik. Franc Ferdinand se je za Madjare baje ohladil od onega dne, ko je ogrski parlament sklenil uzakoniti njegovo izjavo glede morganatskega zakona z bivšo grofico Chotek. Prestolonaslednik je mnenja, da je Széll preslabo branil njegovo stališče. Tudi pokojni Szilagy je večkrat nemilo zadel ob dvorske nazore, kar je tudi dirnilo prestolonaslednika. Ogrski listi niso še danes zadovoljni, da ne bodo imeli kraljice. Boje se tudi, da bo prestolonaslednik pristopen preveč posameznim strankam, ker se je že opetovano pokazal pristava konservativcev. Vendar pojde prestolonaslednik kmalu na Ogrsko. Baje se gre učiti madjarščine. Bržčas hoče cesar na ta način izgladiti napetost med Ogrji in Francem Ferdinandom.

Delavna zbornica.

Italijanska zbornica deluje kakor najmodernejši stroji. Poslanci bi namreč radi čimprej izginili iz Rima na deželo, zato hite s čudovito naglico. Te dni je rešila zbornica v ne celih dveh urah 20 zakonskih predlogov; prvih 16 predlogov je bilo sprejetih v 25 minutah! To je politično delo s paro. A več poslancev ni nikdar v hiši kot 30. Govorio se je, da se zbornica razpusti, a vlada za to nima vzroka. Saj dela zbornica, da je veselje!

Najnovejše politične vesti.

Odprava diet drž. poslancev. Avstrijska vlada baje namerava v jesenskem zasedanju predložiti državnemu zboru zakonski načrt, s katerim se odpravijo diete državnih poslancev. Mesto diet pa se določijo poslancem letna plača, ki bo mnogo višja kot sedanje diete. Tudi predsedniku ter poslancem v delegacijah se prijemki zvišajo — Sporazumljenje kvotnih deputacij se razglasi najbrže jutri s cesarjevim odlokom. Za dobo od 1. julija 1902 do 30. junija 1903 ostane tedaj kvota 65:6 proti 34:4. — Zoper avtonomijo tirolskega Trentina se oglašajo po vrsti nemške občine s protesti in prošnjami. — Česa se še boji sultan? Sultan je prepovedal armenskemu patrijarhatu, izdati armenski besednjak. — Direktno in tajno volilno pravico je sklenil moravski dež. zbor vpeljati v kmetskih občinah. Tozadevni nujni predlog je stavil posl. Žáček. — Državni zbor se skliče najbrže poprej kakor je bilo določeno, ker se je politični položaj zelo poostil vsled vsakojake odpovedi trgovinskih pogodb z Ogrsko. — Bolgarski knez — »carska visokost«. Iz Peterburga poročajo listi, da bolgarski knez najbrže ne sprejme kraljevega naslova, temuč le starobolgarski carjev naslov ter ga nekateri listi že sedaj nazivajo »carska visokost. — Odlikovanje na Angleškem, ki so bila prirejena za priliko kronanja, so se sedaj razglasila. Tudi vojaštvo je bilo povsod pogoščeno, čeravno ni bilo slavnosti.

Slovenska Matica.

130. odborova seja, v ponedeljek, dne 23. rožnika 1902 ob 5. uri popoldne v društveni pisarni.

Navzočni: Gg. Fr. Levec (predsednik); A. Bartel, Fr. Finžgar, P. Grasselli, dr. Fr. Ilešič, dr. J. Janežič, A. Koblar, J. Kostanjevec, dr. J. Lesar, Fr. Novak, dr. M. Opeka, Fr. Orožen, R. Perušek, L. Pintar, M. Pietersnik, dr. L. Požar, S. Rutar, A. Senekovič, dr. J. Starč, J. Sušnik, dr. Iv. Tavčar, dr. A. Ušeničnik, J. Vavrš, Fr. Wiesthaller, dr. Fr. Zbašnik, A. Zupančič in V. Zupančič (odborniki); E. Lah (zapisknikar). Skupaj 28.

Predsednik proglasi sklepčnost, pozdravi navzočne, pred vsem nove tri odbornike: gg. dr. Ilešiča, Kostanjevca in Novaka, ter naznanja, da odbornik Funtek vzdržuje svojo odpoved. Sklene se, odpoved vzeti na znanje in nadomestno volitev po njem postaviti na dnevni red prihodnjega občnega zbora. Slavnosti odkritja spominske plošče pokojnemu profesorju in mnogoletnemu društvenemu predsedniku, J. Marnu, dne 24. rožnika t. l. v Štangi se bode Matica povabljenja udeležila in jo bodo ond zastopali gg.: podpredsednik Sušnik, odbornik Finžgar in tajnik Lah. Na znanje se vzame končni izid dopolnilnih volitev v odbor. Oddanih je bilo 490 glasovnic s 1623 glasovi; med njimi so bili 4 z 52 glasovi neveljavne. Prejeli so pa gospodje Fr. Novak in Fr. Orožen po 1571 glasov, dr. Fr. Ilešič 1570, Fr. Levec in dr. Zbašnik po 1550, R. Perušek

1549, dr. Iv. Tavčar 888, J. Kostanjevec 887, Fr. Šuklje 831 in A. Koblar 796, ki so v zmišlu § 12. odst. 4. društvenih pravil izvoljeni v odbor za dobo štirih let. Vsi so izvolitev sprejeli.

Brez ugovora se odobri zapisnik o 129 odborovi seji, ki sta ga pregledala in potrdila odbornika prof. Perušek in V. Zupančič, in pa zapisnika o 38. občnem zboru dne 4. in 11. rožnika. Današnjemu zapisniku bosta overovatelja odbornika kurat Finžgar in tajnik dr. Zbašnik.

Izvrše se volitve v upravništvo. Soglasno se izvoli za tekočo upravno dobo za predsednika zopet ravnatelj Fr. Levec, ki se zahvali za izkazano mu zaupanje in ki izreka, da izvolitev sprejme. Izraža željo, da bi ga odbor podpiral, in želi posebno, da bi se vznemirjenost, ki je zadnji čas nastala med društveniki, spet polegla; naj bi se v društvo ne zanašalo strankarstvo. Naše društvo se mora opirati na ves narod. Ko bi se postavilo na strankarsko stališče, bi društvo izgubilo polovico ali vsaj tretjino udov, kar bi društvo seveda močno oslabilo. Želeti je posebno tudi, da se opuste napadi po javnih listih.

Za podpredsednika obveljata istotako z vzklikom dosedanja podpredsednika: ravnatelj Grasselli in kanonik Sušnik, kot blagajnik in hišni upravitelj zopet g. dr. Starč, kot ključarja zopet ravnatelj dr. Lesar in dr. Požar. Gospodarskemu odseku se na mesto izstopivšega odbornika g. dr. Dolenca privzame novi odbornik g. Kostanjevec, knjižnemu pa po izstopivšem odborniku prof. Funtku nova odbornika prof. dr. Ilešič in Novak.

Tajnikovo poročilo o knjižnih darilih, knjižnici in društvenikih se vzame na znanje. Knjižnici je prirastlo 30 knjig, zvezkov in časopisov: 4 podarjene, 26 zamenjanih. Društvu je v zadnji dobi pristopilo 25 novih udov; za lansko leto je vplačalo udnino 2933 društvenikov, za letos 603.

Nekaterim še neocenjenim ali pa šele obljubljenim rokopisom se določijo presojevalci; drugim že ocenjenim pa še drugi presojevalci.

Uredništvo »Zbornika« se poveri zopet skriptorju Pintarju. Knjiga izide v »Narodni Tiskarni«. Sklene se, da imej »Letopis« isto obliko in sestavo kot lani. Profesor Orožen bo v posebni knjigi nadaljeval opis »Vojvodine Kranjske«.

V posebnem zvezku »Zabavne knjižnice« bo »Katoliška Tiskarna« tiskala dr. Detele »Učenjaka«.

Odbornika prof. Orožen in Rutar se naprosita, do prihodnje seje sestaviti in predložiti za društvene finance izvedljiv načrt o izdaji »Slovenskega zemljevida«.

Ker se nihče ne oglasi več za besedo, zaključijo predsednik sejo po šestih zvečer.

Izpred sodišča.

G. deželnosodni nadsvetnik Schneider je predsedoval včeraj sledečim prizivnim obravam:

1. **Razžaljeni kurat Ferjančič.** Da, isti Ferjančič, ki si je pridobil tako žalostno slavo na Kranjskem, isti kurat, v katerega župniji se krščanska ljubezen prakticira s tolovajstvom, — isti gospod je bil zadnjič zopet razžaljen... Ko je prišlo namreč do tega, da bi imel on in verni njegovi tolovaji nositi i posledice znane goške afere, takrat se je spomnil, da je razžaljen in je tožil. Pri okrajni sodnji so bili obsojeni vsi toženci: posestniki Andrej in Alojzij Ferjančič, France Štemberger in 19letna hčerka župana Žgurja. Da so bili ti pošteni ljudje takrat razburjeni, je umevno. Na napad katoliških fanatikov se vendar ne more odgovarjati z ljubeznivimi besedami. Če razume kurat sam krščanstvo tako, kakor ga je prvokrat pridigoval in tudi dejansko pokazal, — kaj hoče potem od lajka? Kurat je pridigal o »krščanski ljubezni« tako-le: »Vi pošteni možje in mladeniči, držite skupaj, če pa kdo črez vero govori, česnite ga po zobeh, jaz bom pa kazen plačal. In sedaj toži, ker so možje dejali, da »je prokleti far vsega kriv«... Sodnja je i v drugi instanci pritožbo zavrnila in obsodila je Andreja Ferjančiča na 3 dni zopora, Tinto Zgur na 10 K globe, Štembergerja na 60 K, Alojzija Ferjančiča pa na 240 K. Sedaj se je maščeval katoliški duhovnik, kurat Ferjančič, glavna oseba goške afere. A zato ni menda niti za las bolji!

2. **Po zidarSKI stavki.** Obravnaval se je potem priziv zidarjev Alojzija Pahorja in Josipa Steinbauerja, ki sta bila obsojena od okrajne sodnje radi prestopka po § 3. koal. zak. na teden in 24 ur zopora. Prizivu se ni ugodilo in prvo sodbo se je potrdilo. Toženca hočeta še nadaljne korake storiti.

3. **Manjše neumnosti.** 27. dec. so se vračali fantje z Broda v Blekovovas. Suvali so se, metali kepe snega in se končno udarili. Jaka Frank je bil zato obsojen na teden dni zopora. Pritožba mu ni nič pomagala. — Strojarski mojster Gruntar je bil pijan in je streljal z revolverjem v zrak, češ, on je »žandar v ci-

vilu«. Zato je bil pa tudi od drugih civilistov tepen. Posebno se je odlikoval Fr. Grdadolnik, ki bode vkljub pritožbi 3 dni sedel. — Franca Marenko, posestnikova žena iz Rudnika, je žalila gospo Ano Zagorec na hodniku hiše v Florjanski ulici. Plačala bode 20 K globe.

4. **Žaljiva pisma.** Trgovskemu poštovalcu Adolfu Geilingerju z Dunaja je odnesel neki Höfler slučajno komad obleke. Pisal mu je zato karto, v kateri je bila baje žalitev, izražena z besedami: »So was ist mir noch nicht passiert!« Höfler je tožil. A sodnik si je menda tudi mislil, da se mu kaj takega še ni pripetilo in je Geilingerja oprostil. Höfler se je pritožil, a prva sodba je bila potrjena. — Degradirani poročnik Karol Frisch je pisal stotniku Jožefu Kruzlewskemu pismo, v katerem ga je baje tudi žalil. Sodnja pa tukaj ni našla žalitve in je toženega Frischa v obeh instancah oprostila.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. junija.

— **Osebna vest.** Prošt g. dr. Kulavic je bil včeraj v avdijenci pri cesarju, da se zahvali za imenovanje ljubljanskim proštom.

— **»Slovenec«** je nejevoljen, da smo mi prvi prinesli poročilo, da je ministrstvo s cesarjevim privoljenjem zaključilo zasedanje deželnega zbora. »Slovenec« konstatuje, da je deželni glavar uro pozneje, nego je izšel naš list, dobil dotično obvestilo ter sklepa iz tega, da je bil naš telegram v Ljubljani skovan, in sicer po informaciji od deželne vlade. Ta jeza je prav otročja in otročje je tudi namigavanje, kakor da je deželna vlada nas prej obvestila kakor deželnega glavarja. »Slovenec« lahko na telefonskem uradu izve, da smo mi ob 1/6 govorili z našim dunajskim poročevalcem, torej v času, ko g. deželnega predsednika še v Ljubljani ni bilo. Mi imamo pač vestnega in dobro poučenega poročevalca, a tega vendar nismo mi krivi, da »Slovenec« tacega poročevalca nima. Poročilo nam je bilo poslano, čim je korespondenčni urad na Dunaju zaključeno zasedanja razglasil. Ker je bil naš list večinoma že tiskan in deloma celo že oddan na pošto, je brzozavka prišla samo v nekatere iztise. V prihodnje naj pa »Slovenec« poskrbi za boljšega poročevalca. Potreben ga je, tembolj, ker zdaj prinaša med telegrami vesti, ki smo jih isti dan že zjutraj čitali v dunajskih listih.

— **»Slovenija«** nam je doposlala neko izjavo, kojo smo priobčili v današnjem listu. Iz te izjave smo izvedeli, da so Slovenjani v zadnjem času svoje nekdanje geslo: »Vse za narod in svobodo« zamenjali s frazo: »Iz naroda za narod!« Kaj si gospodje mislijo pri tem, nam ni jasno; prej kot ne so si hoteli plašček svobodomiselnosti, ki je bil že itak tupatam malo raztrgan, na »komot« način odložiti, ter so omenjeno frazo v ta namen porabili. Če se ne motimo, je to frazo v življenje zanesel najprej »Slovenski List«, pa si pri nji tudi ni veliko mislil! Dalje čitamo: da se »Slovenija« z ničemer, niti z brzozavkami niti z adresami ne vtika v vprašanja dnevne politike. Zopet se ne motimo, če trdimo, da se je ta točka sprejela v novi program radi neke brzozavke, ki se je svoj čas objavila v našem listu. Nam prav! Pri tem pa ne uvidevam o krivici, ki naj bi izhajale iz dotike med nami in »Slovenijo«. Clara pacta, boni amici!

— **Občni zbor »Glasbene Matice«** se vrši v soboto, dne 12. julija ob 8. uri zvečer v šolski dvorani »Glasbene Matice« z nastopnim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Eventualni nasveti. 5. Volitev. Odbor.

— **Izpiti v šoli »Glasbene Matice«** se vrše danes, jutri in v ponedeljek, vselej od pol 6. do pol 8. ure zvečer. Prvi dan nastopajo gojenci za klavir in gosli, učitelja gosp. Josipa Vedrala; jutri v soboto gojenci za harmonijo in solopetje koncertnega vodje g. Mateja Hubada; v ponedeljek pa gojenci za klavir učiteljice gdč. Klotilde Praprotnikove in gojenci za klavir in solopetje šolskega vodje g. Frana Grbiča. Pristop je dovoljen čč. članom in starišem gojencem.

— **Promocija.** G. Robert Ogoreutz, c. kr. sodni avskultant v Novem mestu, je bil v četrtek, 26. t. m. promoviran

na graškem vseučilišču doktorjem prava. Čestitamo!

— **Redek jubilej.** Okrajni šolski nadzornik v Črnomlju g. Anton Jeršič praznoval bo letošnji jubilej, namreč 40letnico, kar je učitelj in 25letnico kar je šolski nadzornik. Velike zasluge g. nadzornika Jeršiča za razvoj našega šolstva je pripoznal že presvetli cesar s tem, da mu je podelil zlati zaslužni križec.

— **Za zobozdravnike.** Upravno sodišče je razsodilo, da morajo zobozdravniki prijaviti svoje zobozdravniško poslovanje kot svobodno obrt ter položiti predpisane pristojbine in vpisnine pri zadrugi zlatarjev, graverjev itd. Zadrugnemu zakonu so podvrženi tudi zobozdravniški pomočniki in učenci.

— **Za zbor slovenske opere** išče odbor dramatičnega društva pevce in pevke. Oglasila se sprejemajo le še do 1. julija. Tega dne ob 8. zvečer se vrši v »Narodnem domu« skušnja pri g. kapelniku H. Benišku.

— **Skupščina „deželne zadruge izdelovalcev sodavice na Kranjskem“** se je vršila dne 22. t. m. Iste se je udeležile 28 sodavičarjev ter bilo izvoljeno sledeče predstojništvo: G. Putrich Anton, Ljubljana, predstojnikom s 24 glasovi; g. Bolte Kašpar, Ljubljana, njega namestnikom s 17 glasovi; g. Hauff Anton, Kočevje, odbornikom; g. Režen Gregor, Škofja Loka, odbornikom; g. Burger Alojzij, Postojna, odbornikom; g. Kunčič Ivan, Ljubljana, odbornikom; g. Lebinger Henrik, Litija, odbornikom; g. Šavnik Franc, Kranj, namestnikom; g. Ševar Ludovik, Rakek, namestnikom; g. Kircher Ivan, Domžale namestnikom. Skupščine udeležilo se je tudi več izvenkranjskih sodavičarjev (Dunaj, Kobariid i. t. d.).

— **Društvene godbe** ustanovni občni zbor se vrši jutri, v soboto, ob 8. uri zvečer v restavraciji pri »Škrjancu«. Na pretečeno soboto sklicani občni zbor ni bil sklepčen, torej ostane že označeni dnevi red neizpremenjen. K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Na Bledu** se mudi na daljši čas slavni češki linguist in ruski profesor dr. Vinko Šercl.

— **Cerkniško jezero** je bilo druga leta ob tem času že navadno suho, letos pa je vsled vednega deževja še vedno napolnjeno tako, da je jezerska gladina dokaj visoka. Vožnja po jezeru, ležečem v znožju mogočnega Javornika, je zelo prijetna in zabavna, zato se prirejajo vsako leto iz Cerknice tja izleti, kateri so občinstvu najbolj priljubljeni. Letošnji izlet, kateri bo v nedeljo, dne 29. t. m., in katerega priredi trojica pristno-cerkniških samcev, pa bo nadkrilil — po pripravah sodeč — vse dosejanje slične izlete. Omenimo samo, da bo točno ob 3. uri popoldne iz parnika »Columbus« naznanil p. n. udeležencem strel iz topa največjega kalibra odhod, da bodo tesno zvezani čolni spremenjeni v gostilno, kjer se bo točilo izborna pivo ter da bo v povratku v mraku čarobna bengalična razsvetljava. Onstran jezera, v vasi Otok, bo pri Jeršičovi materi piknik, kjer se bo točila izvrstna vinska kapljica; jedila pa naj izletniki blagovolijo seboj vzeti. V slučaju slabega vremena preloži se izlet na prihodno nedeljo, dne 6. julija. Posebnih vabil se ne bo razpošiljalo.

— **Marenberžani proti lavan-tinskemu škofu.** Nemškonalni občinski zastop v Marenbergu je sklenil, da se ne udeleži sprejema škofa Napotnika ob priliki birmovanja, češ, da mora »varovati nemškemu narodu nemško zvestobo«. To ima sedaj škof Napotnik za svoje nemškutarjenje!

— **Premiranje konj v Žalcu.** C. kr. družba za deželno konjerejo na Štajerskem napravi dne 30. julija v Žalcu premiranje konj, vsake vrste kobil za brejo in žrebet srednjetežkega, vožnjega plemena iz okrajev Gornjigrad, Slovenji Gradec, Vrankso, Celje, Sevnica, Šoštanj in Konjice.

— **Iz št. Jakoba v Rožu** se poroča: Juda, ki smo se ga že v jeseni komaj ubranili, imamo že zopet pred durmi — ne: na cesti. Vso vožnjo s postaje Vrba, ki jo je dosedaj točno oskrboval naš župan Kobentar z domačimi ljudmi, je prevzel jud. Prišel je s svojimi konji in s svojimi ljudmi — doma-

čini pa so brez zaslужka. Niti najmanjše pritožbe niso imeli proti Kobentarju: vse je oskrbel v pravem času — a jud je moral priti! Domačin, plačaj pravočasno svoj davek! Domačin, prenašaj in pretrpi škodo, ki so ti jo napravili v gozdu, na pašnikih in po njivah! Domačin, prenašaj vse sitnosti s tujimi ljudmi, ki pridejo iskat dela, in ko ga ne dobio, te poprosijo za to in ono. Domačin, glej, kako ti tuji, dostikrat ne ravno najboljši delavci s slabim izgledom pačijo posle in otroke — vse to ti je dovoljeno: si zaslužiti kaj in pridobiti poštenega dobička pri grajenji železnice, ne, za to ti nisi, za to je izvoljen samo le jud!

— **Staro gimnazijsko poslopje** (licej) bo kmalo svojo usodo dočakalo. Poslopje se podere. Brez dvoma je to jedna naših najimnitnejših zgodovinskih hiš. V njej se je nele samo nebrój naših in tujih sinov izobraževalo, ona je tudi matica poleg gimnazije vseh ljubljanskih ljudskih šol, realke, učiteljskega in kranjskega muzeja. Vse je bilo v tej znameniti hiši združeno. To čestitljivo poslopje je dal g. Bonač fotografirati ter se dobe velike slike po 2 K s passepartoutom po 3 K. V kratkem izidejo tudi razglednice v barvenem tisku po 10 vin. Naročila sprejema g. Ivan Bonač v Ljubljani.

— **Vest o Konradu Schumiju,** da je izpuščen iz zapora, kakor je poročal »Slovenec«, se še ni uresničila. Čuje se pa, da ga bo sodišče proti kavciji 6000 kron postavilo na proste noge, ako k temu privoli nadsodišče v Gradcu.

— **Pogreša se** 50 let stari strugar Mihael Mirtič, Hranilnične ulice št. 8. Dne 29. t. m. zjutraj je prišel v Peterčevo gostilnarki ključ svoje stanovanja z naročilom, naj jih odda njegovemu sinu in mu pove, naj reši iz zastavnice zlato uro. Nato je odšel in se ni več vrnil. Mirtič je živel s svojo ženo v vednem prepiru in to ga je napotilo, da je odšel z doma. Bati se je, da bi se bil smemu sebi kaj storil.

— **Z nožem sunil** je pred Sv. Petra vojašnico Alojzij Piškar ključarja Maksa Renkota. Le-ta in pa mizarški vajenec Ivan Kregar sta Piškarja pred vojašnico podila in ko sta ga ujela, sta ga vrgla na tla. Piškar je potegnil nož in sunil Renkota. — Danes ponoči je neki fant na prelazu dolenske železnice sunil z nožem tesarskega mojstra Frana Pusta v brado in ga ranil.

— **Konji splašili** so se danes dopoldne na Ambroževem trgu nekemu vozniku iz Dobruj, ki je šel s praznim vozom po seno. Dirjali so po Poljanski cesti do hiše št. 21, kjer so bili ustavljeni. Voznik je padel z voza in se na obrazu pobil.

— **Na cesti na Rožnik** je ključarski pomočnik N. G. napadel trgovskega pomočnika Alojzija Strehovca in ga s pestjo udaril.

— **Ponesrečil** je na južnem kolodvoru sprevodnik Anton Čuk. Vrata na vozu so mu priškrnila prste na levi roki.

— **Pes popadel** je danes ponoči na Emonski cesti črevljarskega mojstra Benjamina Salmiča, ki se je peljal s kolesom po cesti. Popadel ga je v levo nogo.

— **Povozil** je v Strelških ulicah včeraj popoldne neki narednik bramborskega pešpolka 5 let starega dečka Filipa Egerja, sina skladiščnega paznika na južnem kolodvoru. Deček se je le prestrašil in ni bil poškodovan.

— **S konjem vred padel** je včeraj dopoldne na Ambroževem trgu c. kr. major bramborskega pešpolka Abwerzer. Konj je na kamnu spodrsnil.

— **Tihotapstvo na Poljanah.** V teku jednega tedna so na Poljanah zaslačili tri mesarje, oziroma klavce, ki so tihotapili meso v mesto.

— **Bruno na pot** so zavlekli na Poljanskem nasipu ponočnjaki. Neki gospod, ki je šel ponoči domov, je padel čez bruno in se menda pobil. Slaba šala.

— **Z voza padel.** Urbančev hlapec, ki je padel z voza in se poškodoval, se zove Jos. Jančar, ne Detela, kakor je bilo včeraj rečeno.

— **V Ameriko** se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora 31 oseb s Kranjskega.

— **Izgubljene reči.** Na poti od Trnovskega pristanišča skozi mesto do Šiške je bila izgubljena srebrna ura z zlato verižico.

— **Strel na Dvornem trgu.** Včeraj zvečer okoli pol 10. ure je neki paglavac zažgal na Dvornem trgu majhen topič. Strel je bil precej močan in je privabil mnogo ljudi na trg.

— **Najnovejše novice.** Huda eksplozija v vojskem taboru. V taborišču Carabanchel pri Madridu se je razletel smodnik ter porušil celo taborišče. Neštevilne žrtve so podsuje. Kralj je obiskal kraj nesreče. — Z gorečo smodko je šel v posteljo v Keckemetu nadporočnik 38. pešpolka Rikard Adam ter zaspal. Zapalila se je odeja in častnik se je vzbudil, ko je že bila postelja v dimu in plamenu. Odprl je sicer okno, a se ob enem omamljen zgrudil na tla. Našli so ga mrtvega. — Kolera se je pojavila med kitajskimi delavci v Mandžuriji. Izmed 167 obelelih jih je umrlo 81. — Vlak padel v vodo. Most čez reko Rio Claro se je porušil v trenutku, ko je vozil čez eno osebo. Večina potnikov je utonilo. — Novi dolgovi madame Humbert. Pariški draguljar Rouliant je prijavil preiskovalnemu sodniku, da mu dolguje Humbert 17 milijonov za dragocenosti.

— **Moravske učiteljice** so se organizirale. Njih program je: akademična izobrazba, reforma pedagogike, boj proti samostanski vzgoji, akcija za skupno vzgojo dečkov in deklic, znatnejša izobrazba učiteljic ročnih del.

— **Otroka vrgla svinjam.** V Gradcu se je vršila te dni porotna obravnava proti 19letni služkinji Ani Schmöler, ki je umorila svojega nezakonskega otroka. Priznala je, da je rodila 16. aprila v neki kleti otroka; pripravala mu je trebuh ter ga potem zrezala na majhne kosce, katere je vrgla v svinjak. Gledala je še, kako so svinje meso požrle. Svojemu gospodarju je rekla, da pričakuje rojstva v 14 dneh in se je tudi tako opravila, da je bilo to vrjetno. Schmöler je bila obsojena radi umora in tudi radi neke tatvine na 5 let ječe.

— **Razburljiv duhovnik.** Na neki ljudski šoli v Karlsruhe je prepovedal katehet, kaplan Gremer, dečkom prihajati v kratkih dokolenskih hlačah, deklice pa ne smejo imeti kratkih rokavcev. Gospod je vsekakor zelo — senzitiven, če ga bodo v oči gole ročice deklic in gola kolena dečkov!

— **Gališke razmere.** Poročilo gališkega deželnega šolskega sveta kaže, da 1900/1 leta 285.908 izmed šoloobveznih otrok ni hodilo v nobeno šolo. 319 šol je nerabnih in se zato sploh ni podučevalo. 1113 učiteljev podučuje brez zadostnih študij. Zato pa je gališka kultura naroda na najnižjem stališču.

— **V noči pred kronanjem.** »Times« poroča, da je ostalo ponoči pred kronanjem kraljice Viktorije 40.000 oseb v Londonu na ulicah brez strehe in postelje. V noči 26. junija bi jih bilo gotovo 100 tisoč, ako bi kralj ne bil zbolel. Vendar je list »Times« apeliral na londonskega škofa, naj bi ostale vse cerkve ponoči odprte, razsvetljene in kurjene. Pred cerkvijo naj bi se prodajala kava. Legitimacija za vstop v cerkev naj bi bil vozni listek. Temu predlogu pa se je škof uprl, kajti cerkve ne morejo postati hoteli, kjer bi se moglo vršiti, bogve kaj, vse. Ali tega tudi treba ni bilo, ker se je poskrbelo drugače za prenočišča. Več tisoč oseb je takoj odpotovalo, ko se je izvedelo, da slavnosti ne bo. Največjo škodo imajo v Londonu stavbniki tribun. Te tribune so bile velikanske ter zidane kakor gledališke galerije z balkoni. Ti podjetniki so denar za vstopnice na tribune že prejeli, a ga morajo sedaj ne le vrniti, nego tudi radi prometa vse tribune podreti. Les se nakupi, da bo takoj pri roki, ako se vrši kronanje vendarle. A to se more zgoditi šele čez par mesecev, če bo kralj sploh še okrevljal, kar je jako dvomljivo. Saj je že 61 let star in slaboten. Veliko škodo bodo imeli tudi mesarji, trgovci in hôte-ljerji. Pravd bo nebroj, ker so naročila odpovedana. Gotovo bo nekaj trvdik ban-kerotiralo. Govori se, da se misli kralj odpovedati kroni ter da bo prevzel vladarstvo prestolonaslednik. Ali to je danes le še domnevanje.

Društva.

— **Učiteljsko društvo litij-skega okraja** bo imelo svoje zborovanje v Višnjigori dne 3. julija t. l. ob 1. uri popoldne v zvezi s hospitacijo v I. razredu pri gospici Ivanki Dolinarjevi.

— **Bralno društvo na Bledu.** Pod predsedstvom gospoda pevovodje, nadučitelja Frana Rusa priredi v nedeljo, dne 29. junija pevski zbor in udje »Bralnega društva« izlet v postojnsko jamo. Odhod iz Lesc-Bled ob 6. uri zjutraj v Ljubljano, od tam odhod ob 12. uri 58 min. in vstop v jamo ob 3. uri popoldne.

— **Slovensko pevsko društvo** s sedežem v Ptujju izvolilo je pri občnem zboru nastopni odbor: gosp. Dragotin Zupančič, predsednik; č. g. o. Lenart Vaupotič, podpredsednik; gg. Ivan Muršec, blagajnik; Valentin

Kajnih, tajnik; Jožef Sever, arhivar. V tekočem letu namerava se prirediti veliki pevski koncert v Ptujju; dan in spored koncerta se naznani prihodnjič.

— **„Savina“, društvo kolesarjev Gornje savinske doline** ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 29. t. m. na Rečici v gostilni g. Terčaka ob 3. uri popoldne. Vabijo se vsi člani društva, kakor tudi oni, ki želijo pristopiti in sploh je dobrodošel vsakdo. Sosednja kolesarska društva, oziroma posamezni biciklisti potelite takrat na Rečico. Po oficialnem delu je prosta zabava. Domači tamburaši bodo udarjali in se bodo popevale tudi vesele pesmice. Pri skrajno neugodnem vremenu je zbor osem dni pozneje.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 27. junija. »Vaterland« prijavlja v današnjem večernem listu zopet dolgo razpravo o dogodkih v dež. zboru kranjskem. Ta razprava je potekla brez dvoma iz Šusteršičeve kovčnice. Šusteršič hvali v tem spisu Povšeta in Pogačnika ter napada barona Heina. Glede Povšeta pravi, da se je obstrukcionistom ponudil kot rezervist. Šusteršič, Brejc, Schweitzer, Drobnič in Jaklič predstavljajo regularno armado, Povše pa je rezervist!

Dunaj 27. junija. »Wiener Zeitung« prijavlja podelitev reda železne krone posl. dr. Kathreinu.

Dunaj 27. junija. Vlada namerava poslanske dijete in potne stroške premeniti v letni pavšal. Tudi se pripravlja na to, da bi se premenil način razprave o proračunu, a le za plenum, med tem ko bi ostal način razpravljanja v odseku nespremenjen.

London 27. junija. Vesti o kraljevem zdravju si nasprotujejo. V tem, ko se oficiozno pripoveduje, da je kralju bolje, da že čita in puši ter sprejema obiske, tako da se bo kronanje lahko vršilo meseca oktobra, se z druge strani zatrjuje, da kraljeve moči vedno bolj pešajo in da kralj več ne okreva.

London 27. junija. V mnogih krajih so se primerili veliki izgredi, ker izostanejo povodom kronanja določene slavnosti. Ponekod so županom okna pobili. V Newtenu je bil krvav boj, ker je občina sklenila, prodati za pogoščenje ljudstva določena jedila.

London 27. junija. Neki princ, član evropske vladarske rodbine, je v sredo zvečer šel z nekaterimi znanci v neki razupiti mornarski lokal. Prišla je policija in aretovala vse navzočne, tudi princa, katerega je našla v položaju, ki se ne da popisati. Ko se je izkazalo, kdo da je aretovanec, se stvar ni dala več potlačiti, ker je bila že nazznanjena sodišču Policija prikriva imena in vpliva na liste, naj molče. Pričakuje se, da prinese obravnava senzacionalen škandal.

V pojasnilo.

Da ne bo imela slovenska javnost vsled izjave slovenskih tehnikov napačnega mnenja o društvenih razmerah, prijavljamo program slovenskega akademičnega društva »Slovenija«, na katerega se sprejemajo člani.

Glasi se tako le:

Slovenija

1. se smatra važnim organom v javni vseslovenski narodni organizaciji. Zbira in vzgaja slovensko akademično mladino; vsestransko radikalno delo za narodni obstoj in procvit, bodisi v kulturnem, bodisi v narodnogospodarskem oziru smatra za prvo dolžnost vsakega Slovenijana. Tej dolžnosti se uklanjajo vse druge.

2. Zahteva za svoj narod vse pravice, izvirajoče iz enakopravnosti in jednakoveljavnosti

3. smatra narodno šolstvo pogojem kulturnega procvita med Slovenci in zahteva odločno ustanovitev vseučilišča v Ljubljani.

4. Smatra organizovano narodno-gospodarsko delo temeljnim pogojem narodne samostalnosti.

5. Smatra razdirajoče razlike mej narodom, izvirajoče iz imetka in nasprotstva mej duševnim in telesnim delom, za neupravičene; razliko, izvirajočo iz neomikanosti upošteva in hoče z razširjanjem vsestranske omike manjšati do zlo.

6. Prizna vedi in umetnosti vsestransko svobodo.

7. Je nepolitično društvo. Z ničemur, niti z brzojavkami, niti z adresami se ne vtika v vprašanja dnevnih politike.

8. Smatra vero za privatno zadevo društvenikov, ki ne sodi v njen delokrog.

9. Želi si prijateljskih odnošajev z vsemi slovensko in slovansko narodnimi društvi, katera pa svojih programih ne nasprotujejo njenemu programu. Z ostalimi stopa v dotiko le tedaj, kadar veleva narodna dolžnost.

10. Ne stoji na stališču brezpogojnega zadoščenja z orožjem.

K temu pripominamo, da je bil program sprejet že v zimskem tečaju, geslo »Iz naroda za narod« pa na III. izredn. občnem zboru dne 7. rožnika 1902 z nad 2/3 večino.

Na ostale točke v izjavi tehnikov odgovarjati ne smatramo za potrebno.

Za odbor:

Predsednik: Kuno Hočevar, cand. phil.
Tajnik: Vladimir Pušenjak, cand. phil.

Izjava.

Dasi na malenkosti nerad odgovarjam, izjavljam na željo svojih tovarišev z ozirom na poslano dunajskih tehnikov v »Slov. Narodu« z dne 16. junija, da je le nepoznanje dejanskih razmer in globokejih vzrokov moglo mi nadeti ime duševnega očeta nove »Slovenije«, kar odločno odklanjam — in da je neresnica, če se mi podtikajo besede, da je društveni program odvisen le od denarnega stanja, dasi moram sicer tudi jaz priznati vseobče dejstvo, da je za izvršitev programa tudi denarno stanje odločujočega pomena.

Dunaj, dne 22. junija 1902.

cand. iur. Božidar Ferjančič.

Borzna poročila.

Dunajska borza

dné 27. junija 1902.

Skupni državni dolg v notah	101 60
Skupni državni dolg v srebru	101 45
Avstrijska zlata renta	120 75
Avstrijska kronska renta 4%	99 75
Ogrska zlata renta 4%	120 70
Ogrska kronska renta 4%	97 90
Avstro-ogrsko bančne delnice	1582 —
Ki aditne delnice	674 —
London vista	240 05
Nemški državni bankovci za 100 mark	117 32 1/2
20 mark	23 46
20 frankov	19 68
Italijanski bankovci	94 —
C. kr. cekini	11 25

Žitne cene v Budimpešti

dné 27. junija 1902.

Termin.

Pšenica za oktober	za 50 kg	K	7-77
Rž	"	"	6-49
Koruza	"	"	5-06
"	"	"	5-13
"	"	"	5-11
Oves	"	"	5-76

Efektiv.

10 vinarjev ceneje.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-3 m. Srednji arčni tlak 756-0 mm.

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Palovina v 24 urah
26.	9. zvečer	740 8	16 7	sl. jzhod	sk. oblač.	0 0 mm.
27.	7. zjutraj	742 2	12 8	sl. jzhod	jasno	0 0 mm.
	2. popol.	741 5	22 2	sr. jzhod	del. oblač.	0 0 mm.

Srednja večerajšnja temperatura 17-2°, normale: 18-8°.

Zahvala.

Vsem, kateri so me tolažili ob nenadni smrti mojega iskreno ljubljene soproga, gospoda

Otona Heinz

arhitekta

in vsem vdeležnikom pogreba izrekam najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo pa izrekam gospodom uradnikom tvrde F. Supančič in darovalcem krasnih vencev.

V Ljubljani, dné 27. junija 1902.

(1493) Žalujoča vdova.

Pristen

ržen kruh

po Dunajski metodi

v pekariji (1473-3)

Jvana Föderl-a

Pred škofijo št. 3

Kolezijske ulice št. 4.

2 mesečni sobi

oddasta se takoj

na Dunajski cesti št. 8.

Vpraša naj se v gostilni. (1476-2)

Čedno in snažno

žensko

ki zna dobro kuhati in gospodinjiti ter opravljati domača dela, išče samostojen gospod v dobrih razmerah na deželi.

Naslov pove upravištvo »Slovenskega Naroda«.

(1479-2)

Stanovanje

v lepem kraju na deželi, obstoječe iz več meblovanih sob, se odda za letočno sezono. Sobe se tudi posamezno oddajo ter je tudi kuhinja na razpolago.

Naslov pove upravištvo »Slovenskega Naroda«.

(1464-2)

! Le kratek čas!

Lattermannov drevored.

Danes in vsak dan predstava

„Electro-Bioscopia“

izboljšanega

„Kinematografa“

in sicer:

ob delavnikih ob 5., 6., 7., 8. uri,
ob nedeljah ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. uri.

Vstopnina:

I. prostor 30 kr., II. prostor 20 kr.,
III. prostor 10 kr.

K mnogobrojnemu posetu vljudno vabi
ravnateljstvo.

(1482-2)

Ženska ura z zlato verižico

je bila izgubljena dné 26. t. m. ob 4. do 1/5 ure od Trnovskega nasipa do Spodnje Šiške. Kdor jo je našel, je prošen, da jo odda na magistratu ali pa v Spodnji Šiški št. 95. (1491-1)

Mašinist

se išče za parno žago.

Ponudbe pod »Mašinist 500« na upravištvo »Slov. Naroda«.

(1463-2)

Harmonium

s 4 1/2 oktavami, še nepokvarjen, za poučevanje v petju, prodam za 55 kron.

(1468-2) Lorenc Mihevc, Rakek.

!! Ugodna prilika !!

Čudovito po ceni!

400 komadov za 1 gl. 80 kr.

Lepo pozlačena ura z verižico s triletnim jamstvom, 6 komadov la žepnih robcov, 1 svetovno pat. žepno pisalno orodje iz nikla, 1 prekrasni album s slikami, obsega 36 podob, najkrajših na svetu, 1 računski stroj »Patenta«, kateri izračuni sam najtežavnije naloge, k temu podučilo, 1 postavek na pisma za vsakogar poraben, 5 komadov prelepih razglednic, 5 komadov čudovitih orakelnov egiptovskih vedeževalcev, kateri vzbujajo veliko veselja, 1 garnitura manštetnih in srajčnih gumbov iz double-zlata, s patent. zaklepalom, 3/4, zlata, 1 lepo dišeče toaletno milo, 1 fino žepno toaletno zrcalo, 1 prakt. žepni nožek, 1 fin nastavek za smodke iz jantarja, 1 modern prstan za gospode z imit. draguljem, 20 komadov predmetov za dopisovanje in še 300 raznih predmetov, ki so za hišo potrebni. Vse skup z uro, ki je sama vredna tega denarja, stane 1 gl. 80 kr. Odpošilja po poštne povzetju ali če se denar prej pošlje. (1485)

Oh. Jungwirth
Krakov 1/2.

Riziko je izključen. Za neugajajoče se vrne denar.

Naznanilo.

v trgovini

Miroslava Robiča

na Pogačarjevem trgu šte. 1

se bo prodajalo

manufakturno in drobno blago, perilo in zavratnice (kravate) itd. po cenah, ki jih je določilo sodišče. (1407-5)

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedeljskega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žlindra, najboljša umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

V „Narodni tiskarni“

je izšel

* * v proslavo * *
Fr. Prešernove
stoletnice

Prešernov album.

Cena izvodu K 2-40,
po pošti 12 vin. več.

Naročila sprejema

L. Schwentner
knjigotržec

v Ljubljani